

REFERAT Klima- og Miljøudvalget (2018-2021) d. 25-02-2021

Mødedato Torsdag d. 25. februar 2021 kl. 12:00

Mødested M3.3/Teams

Mødedeltagere Kai O. Andersen, Birthe Harritz, Allan Clifford Christensen, Kurt Johansen, Stine Damborg Hust

Indholdsfortegnelse

Afholdelse af Grønne Sammen 2021 i Viborg Kommune.....	3
Stillingtagen til planlægning for udvidelse af biogasanlæg ved Herredsvejen ved Klejtrup efter idéf	5
Endelig vedtagelse af Tillæg nr. 17 til Spildevandsplan 2019 (Frederiks).....	8
Principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlæg vedtaget i Tillæg nr. 17 til Spildevandsplan	11
Status for helhedsplanen for vandhåndteringen i Gudenåen (orienteringssag).....	13
Endelig vedtagelse af vandløbsregulativ for afløb fra Søndre Mose.....	16
Indsats for biodiversitet i Nørreådal.....	18
Moms på dagrenovation (orienteringssag).....	20
Orientering om Viborg Kommunes forpligtigelser på tidligere deponier.....	22
Viborg Kommunes deltagelse i EU-projektansøgningen Beyond Waste (Det affaldsfri samfund).....	24
Implementering af nye affaldsordninger i Viborg Kommune.....	26
Temadrøftelse om ny affaldshåndteringsplan for Viborg Kommune 2021-2026.....	28
Budgetlægning for 2022 og overslagsårene 2023-25.....	30
Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2021.....	32
Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder r	34
Underskriftsark.....	36

Punkt 1: Afholdelse af Grønne Sammen 2021 i Viborg Kommune

20/44722

Resume

Klima og Miljøudvalget orienteres om Grønne Sammen i 2021.

I 2021 når Grønne Sammen ud til 13.500 børn og unge samt deres forældre, og projektet rummer derfor et stort potentiale for at skabe et stærkere fokus på bæredygtighed.

Målet med Grønne Sammen er at gøre kommunen mere bæredygtig, mobilisere forståelsen af bæredygtighed samt øge samarbejdet på tværs af kommunen i tråd med målene i sammenhængsmodellen. Projektets ambition er at samle på tværs om en fælles dagsorden og mobilisere gode kræfter fra hele Viborg Kommune – herunder erhvervsliv, uddannelser institutioner, foreninger mv.

Projektet sammentænkes med Grøn omstilling, som er forankret i Klima- og Miljøudvalget.

Som en del af projektet vil det lokale erhvervsliv allerede i 2021 kunne inddrages. Det kan ske i samarbejde med Aarhus Universitet Foulum, Agro Business Park og det nyetablerede Verdensmålscentret, også i Foulum. Herudover søges samarbejde med 'Grøn Alliance', som er et fælles netværk indenfor landbrug og hertil relaterede erhvervs- og uddannelsesområder, initieret af Asmild Landbrugsskole. Endelig forventes Erhvervsrådet at medvirke gennem projekt Energicheck i små og mellemstore virksomheder (ECSMV). Herigennem forventes et samlet program med gode oplæg og eksempler både fra og for erhvervslivet vedr. f.eks. omstilling til mere energieffektiv produktion, klimavenlige produkter etc.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at Klima- og Miljøudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 25-02-2021

Klima- og Miljøudvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Historik

På baggrund af sprintforløbet om Sammenhængsmodellens tema om bæredygtighed besluttede direktionen den 21. november 2019 at gå videre med anbefalingen om at gennemføre en årlig emneuge – ”Grønne Sammen” – for alle skoler og dagtilbud med fokus på grøn omstilling.

Forvaltningen igangsatte Grønne Sammen i 2020 som et pilotprojekt i uge 36.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Afsæt i Sammenhængsmodellen

Som udløber af Sammenhængsmodellen blev der i efteråret 2019 gennemført et sprintforløb om temaet ”bæredygtighed”. Dette resulterede i 10 anbefalinger til, hvordan energiforbruget i kommunen kan nedbringes, og/eller CO2-udledningen reduceres. Én af anbefalingerne var at gennemføre en årlig emneuge for alle skoler og dagtilbud med fokus på grøn omstilling og bæredygtighed.

Erfaringerne fra Grønne Sammen 2020

I uge 36 2020 deltog seks skoler, fire børnehuse og to dagplejere i Grønne Sammen. Der var stor opbakning til projektet fra de deltagende skoler og dagtilbud, fra lokale samarbejdspartnere, ligesom den lokale presse også viste interesse for projektet.

Ambitionerne for Grønne Sammen fremadrettet

Når Grønne Sammen i 2021 skal udbredes til hele kommunen gennem deltagelse fra alle skoler og dagtilbud, er der behov for bred forankring og opbakning fra hele Viborg Kommune for at styrke projektets forandringspotentiale ind i dets todelte formål. Projektet vurderes særlig relevant for Klima- og Miljøudvalget og Børne- og Ungdomsudvalget

Først og fremmest kan Grønne Sammen være med til at gøre hele Viborg Kommune mere bæredygtig og mobilisere forståelsen omkring bæredygtighed i tråd med målene i Sammenhængsmodellen og Grøn omstilling. Ved at målrette projektet til dagtilbud og skoler muliggøres det størst mulige grønne aftryk, da projektet når ud til 13.500 børn og unge samt deres forældre i 2021. Det rummer derfor et stort potentiale for at skabe opmærksomhed på bæredygtighed i kommunen, da projektet både kan bidrage med læringsoplevelser, der gør børnene nysgerrige, og skabe opmærksomhed, som gør borgerne opmærksomme på den grønne dagsorden.

Dernæst kan Grønne Sammen som overskrift samle Viborg Kommune på tværs om en fælles dagsorden, der vil kunne profilere kommunen nationalt og internationalt på bæredygtighedsdagsordenen.

Af bilag 1 fremgår et udkast til de overordnede rammer for afviklingen af Grønne Sammen 2021, herunder både indholdet af Grønne Sammen 2021, budgettet og organiseringen af projektet.

Af bilag 2 fremgår en evaluering af Grønne Sammen 2020.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Det anslåede budget for projektet i 2021 er ca. tre mio. kr. Forvaltningen vil arbejde for støtte fra fonde og erhvervsliv.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Rammer for Grønne Sammen 2021

Evaluering af Grønne Sammen 2020

Punkt 2: Stillingtagen til planlægning for udvidelse af biogasanlæg ved Herredsvejen ved Klejtrup efter idéfase

20/28994

Resume

Idéfasen er afsluttet, og der indkom 22 hørings svar, som især handler om trafikbelastning, trafiksikkerhed, lugt, biomasse til anlægget, samt klima og miljøeffekter af biogasproduktion og landbrugsdrift. De indkomne hørings svar forelægges, inden udarbejdelse af planforslag, miljøkonsekvensrapport og miljørapport påbegyndes.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

1. at planlægningen fortsættes som beskrevet,
2. at udarbejdelse af miljøkonsekvensrapport fortsættes som beskrevet,
3. at bilag 3 "Notat med behandling af hørings svar fra idéfasen" sendes som svar til dem, der har indsendt hørings svar.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 25-02-2021

Indstillingen blev godkendt.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet besluttede i oktober ([link til sag nr. 10 i byrådet 7. oktober 2020](#)) at igangsætte planlægningen udvidelse af et biogasanlæg ved Herredsvejen ved Klejtrup.

Inddragelse og høring

Idéfase

Der har været afholdt idéfase i perioden 22. oktober til 17. december 2020 med henblik på at indkalde idéer og forslag til indholdet af den videre planlægning og til indholdet af miljørapporten og miljøkonsekvensrapporten. Til idéfasen og høringen af berørte myndigheder blev der udarbejdet et idéoplæg (bilag 1).

Hørings svar

Der er kommet 22 hørings svar fra 12 parter (bilag 2). Hørings svarene omhandler:

- A. Trafikbelastning og trafiksikkerhed
- B. Lugt og andre luftemissioner
- C. Risiko for uheld på biogasanlægget
- D. Støj
- E. Landbrug og biomasser
- F. Planlægning og placering
- G. Kommuneplanlægning for fælles biogasanlæg
- H. Emission af drivhusgasser og klimaregnskab
- I. Opkøb af ejendomme omkring biogasanlægget
- J. Økonomi i biogasanlæg

Hørings svarene er behandlet i bilag 3. Bilaget indeholder forvaltningens bemærkninger og forslag til byrådets svar på, om forslagene, idéerne og bemærkningerne kan indgå i planlægningen, miljørapporten og miljøkonsekvensrapporten.

Der blev holdt et virtuelt borgermøde den 2. december 2020. På borgermødet kom der 125 kommentarer via chatfunktionen (beskedmodulet i det online mødeprogram). Der blev stillet mange spørgsmål, som især drejede sig om trafik, etablering af pumpeledning, lugt og CO₂-regnskab. Der blev ikke svaret på alle spørgsmålene på mødet, men der blev opfordret til, at bemærkninger og spørgsmål blev indsendt som skriftlige hørings svar. Forvaltningen har efterfølgende gennemgået alle spørgsmålene fra chatten. Langt de fleste af spørgsmålene fra borgermødet og i

høringssvarene er de samme. Bilag 3 er suppleret med svar på fire spørgsmål fra borgermødet og dermed vurderer forvaltningen, at der er givet svar til alle spørgsmål fra borgermødet.

Beskrivelse

Pumpeledninger

Projektet for udvidelse af biogasanlægget blev beskrevet i sagsfremstillingen til byrådets beslutning om igangsætning af planlægningen. Det fremgik af ansøgningen, at Hærup Biogas ApS ønsker at etablere en pumpeledning mellem Herredsvejen 180A og Herredsvejen 193, men at ledningens præcise placering endnu ikke var fastlagt. Der er i planlægningsmæssig forstand tale om et samlet projekt, hvorfor dens placering skal fastlægges, inden kommunen kan afgive udtalelse om afgrænsning af miljøkonsekvensrapportens indhold. Ansøger har efterfølgende meddelt, at man har arbejdet videre med pumpeledningen og er kommet frem til, at en ekstra pumpeledning mellem Herredsvejen 180A og Hærupvej 5 også er en mulighed, som vil kunne give yderligere reduktion af trafik til og fra biogasanlægget. Ansøger arbejder videre med at fastlægge ledningernes placering og indgå aftaler med lodsejere. Det forventes, at ledningerne i stor udstrækning vil følge eksisterende veje.

Principper for planlægningen og indhold af miljørapport og miljøkonsekvensrapport

Forvaltningen vurderer, at der bør arbejdes videre med udarbejdelse af plangrundlaget. De indkomne idéer og forslag vil i stort omfang blive belyst i miljørapporten og miljøkonsekvensrapporten.

Forvaltningen foreslår, at følgende emner fra høringssvarene indgår i miljørapporten og miljøkonsekvensrapporten:

- Trafikbelastning og trafiksikkerhed
- Lugtpåvirkning
- Støjpåvirkning
- Påvirkning af omkringliggende naturområder
- Energi og klima

Forvaltningen foreslår, at der i planlægningen tages udgangspunkt i følgende:

- At der udarbejdes et forslag til et kommuneplantillæg, som udlægger et nyt rammeområde til tekniske anlæg.
- At der udarbejdes et forslag til en lokalplan, som muliggør det ansøgte projekt.
- At planområderne omfatter Herredsvejen 180A og en udvidelse, dvs. hele matr.nr. 16ae og en del af matr.nr. 16z Hærup By, Klejtrup.
- At lokalplanen får bonusvirkning, så den erstatter de landzonetilladelser, der ellers vil være nødvendige for at realisere udvidelsen. Det forudsætter, at lokalplanen fastlægger præcise og detaljerede bestemmelser, bl.a. om anvendelse af de enkelte bygninger og anlæg, deres præcise placering og omfang og detaljerede bestemmelser om anlæggets materialer og farver.
- At der fastlægges krav om at nye plansiloer, veje, parkeringsarealer og øvrige arealer, der anvendes til færdsel og arbejde, skal etableres med tæt belægning, der er indrettet med fald mod afløb, hvorfra der sker en kontrolleret afledning af hensyn til beskyttelse af drikkevandinteresser.
- At der fastlægges krav om etableret vold og beplantning til afskærmning af anlægget som betingelse for ibrugtagning af ny bebyggelse.

Det fremgår af kommuneplanens retningslinje 8.6, at byrådet lægger vægt på, at fælles biogasanlæg lokaliseres nær større veje, gylleproducenter og aftagere samt under hensyntagen til byer, natur-, landskabs- og miljømæssige interesser. Lokalisering bør fortrinsvis ske inden for de udpegede områder, som er potentielt egnede til fælles biogasanlæg.

Retningslinjen er ikke til hinder for, at der sker en udvidelse af det eksisterende biogasanlæg, selvom det ligger uden for det udpegede område. Forvaltningen vurderer, at lokaliseringen af biogasanlægget opfylder hensynene i retningslinjen, og forventer at dette beskrives nærmere i planforslagernes redegørelser. Dvs. at kommuneplantillægget ikke forventes at ændre på retningslinje 8.6.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Udkast til tidsplan

Forvaltningen forventer følgende tidsplan:

Planforslag til vedtagelse medio 2021

Offentlig høring medio 2021

Endelig vedtagelse ultimo 2021

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Projektets realisering kræver udarbejdelse af et kommuneplantillæg, en lokalplan, en miljøvurdering af planforslagene (miljørapport der skal ledsage planforslagene) og en miljøvurdering af projektet (miljøkonsekvensrapport). Såfremt planerne vedtages endeligt, kræver projektet endvidere en § 25-tilladelse (VVM-tilladelse).

Det følger af miljøvurderingslovens § 20, at det er ansøger, som skal fremlægge miljøkonsekvensrapporten. Efter lovens § 23 afgiver kommunen en udtalelse til ansøger om miljøkonsekvensrapportens indhold, inden den udarbejdes af ansøger. Efter lovens § 24 skal kommunen efter at have modtaget miljøkonsekvensrapporten fra bygherren gennemgå rapporten for sikre, at den indeholder de oplysninger, som det kræves efter § 20.

Bilag

Idéoplæg - Hærup Biogas ved Klejtrup

Forslag og idéer fra idéfase vedr. Hærup Biogas

Notat med behandling af høringssvar fra idéfase

Punkt 3: Endelig vedtagelse af Tillæg nr. 17 til Spildevandsplan 2019 (Frederiks)

20/36516

Resume

Klima- og Miljøudvalget skal behandle endeligt forslag til Tillæg nr. 17 til Spildevandsplan 2019.

Tillægget danner grundlag for, at en del af fælleskloakken i Frederiks kan omlægges til separatkloak.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at Tillæg nr. 17 til Spildevandsplan 2019 godkendes som forelagt.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 25-02-2021

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at Tillæg nr. 17 til Spildevandsplan 2019 godkendes som forelagt.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Planforslaget har været i offentlig høring fra den 18. november 2020 til den 13. januar 2021. Der er ikke modtaget høringssvar.

Der har i høringsperioden været afholdt møde med repræsentanter for borgerforeningen og idrætsforeningen angående placering og udformning af bassiner ved henholdsvis anlægget og idrætshallen.

Beskrivelse

Tillæg nr. 17 til Spildevandsplan 2019 danner grundlag for, at en del af fælleskloakken i Frederiks kan omlægges til separatkloak.

Adresser på følgende veje vil blive berørt:

- Holbergsgade
- Mejerigården
- En del af Nørregade
- Park Allé og Parkvænget
- Skolen 3
- Trehusevej 2A og 7
- Aakjærsvvej 1, 1A-B, 2 og 3

Regnvandet fra det separatkloakerede område planlægges afledt til nyt nedsivningsbassin placeret på Parkalle 8 (matrikel nr. 1ba, Frederiks Præstegård, Frederiks).

Valgt løsning

Begrundelse for valg af separatkloakering som kloakfornyelse er:

- Området afleder spildevand til Karup Renseanlæg. Separering er nødvendigt for at mindske mængden af vand, der skal afledes til renselanlægget.

- Området er beliggende indenfor område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), hvorfor der ikke er valgt en løsning, hvor tag- og overfladevand nedsives lokalt. Nedsivningsbassinet placeres i periferien af OSD-området og vurderes ikke at udgøre en risiko for drikkevandsressourcen,
- Energi Viborg Vand A/S har vurderet, at der er behov for renovering af det eksisterende kloaksystem. I den forbindelse ønskes oplandet omlagt fra fælles- til separatkloak. Vurderingen er et udtryk for en samlet afvejning af, hvor der er størst behov for kloakrenovering i Viborg Kommune.

Omlægningen af en del af fælleskloakken i Frederiks er i mindre grad fremskyndet i forhold til Perspektivplan for omlægning af fælleskloak. I perspektivplanen er en del af området planlagt omlagt i perioden 2023-2033. Projektet forventes gennemført i 2022 og 2023.

I forbindelse med omlægningen fra fælles- til separatkloak skal grundejer omlægge kloaksystemet på egen grund, så husspildevand fortsat afledes til renseanlæg, mens tag- og overfladevand fremadrettet afledes til udledning via regnvandssystemet.

Oversigtskort med afgrænsning af de planlagte kloakoplande, bassiner og pumpestationer fremgår af bilag 1.

Tillægget med tilhørende kortbilag er udarbejdet i kommunens digitale planportal og kan hentes via følgende link: [Tillæg nr. 17 til Spildevandsplan 2019](#).

Tillæggets tekstdel fremgår desuden af bilag 2.

Vurdering

Forvaltningen vurderer, at omlægningen fra fælles- til separatkloak af det planlagte kloakopland er i overensstemmelse med spildevandsplanens retningslinjer og målsætningen om central håndtering af spildevand og decentral håndtering af regnvand.

Miljøvurdering

Forvaltningen har gennemført en screening af planforslaget for, om der skal udarbejdes en miljøvurdering efter lov om miljøvurdering af planer og programmer. Screeningen konkluderer, at der ikke er væsentlige negative indvirkninger på miljøet forbundet med gennemførelse af planforslaget, og at der derfor ikke skal udarbejdes en miljøvurdering. Screeningen er vedlagt planforslaget i den digitale planportal.

Afgørelsen om ikke at gennemføre miljøvurdering er offentliggjort i forbindelse med høringen af planforslaget. Der kan klages over screeningsafgørelsen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, for så vidt angår retlige spørgsmål. Der er ikke modtaget klager over afgørelsen.

Økonomi

Udgifter til omlægning af den offentlige kloak, etablering af nye ledninger samt etablering af regnvandsbassin afholdes af Energi Viborg Vand A/S.

Udgifter til omlægning af kloak på egen grund afholdes af grundejer.

Alternativer

Nedsivning af vejvand samt tag- og overfladevand fra ejendomme via frivillig udtræden af kloakfællesskab er et alternativ til den valgte løsning. Da området er beliggende i område med særlige drikkevandsinteresser, er dette alternativ fravalgt.

Tidsperspektiv

Tidsfrister for omlægning af kloak på egen grund følger retningslinjerne i ”Spildevandsplan 2019”.

Grundejer har som minimum 24 måneder, fra tillægget til spildevandsplanen er endeligt vedtaget, til kloakken på egen grund skal være omlagt.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigtskort

Tillæg nr. 17 til Spildevandsplan 2019

Punkt 4: Principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlæg vedtaget i Tillæg nr. 17 til Spildevandsplan 2019 (Frederiks)

21/2212

Resume

Byrådet anmodes om at træffe principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlægsprojekter vedtaget i Tillæg nr. 17 til Spildevandsplan 2019.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at det tilkendegives, at Viborg Kommune agter at ekspropriere udpegede arealer og/eller rettigheder til spildevandsanlæg vedtaget i Tillæg nr. 17 til Spildevandsplan 2019, hvis der ikke kan indgås frivillig aftale med berørte grundejere.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 25-02-2021

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at det tilkendegives, at Viborg Kommune agter at ekspropriere udpegede arealer og/eller rettigheder til spildevandsanlæg vedtaget i Tillæg nr. 17 til Spildevandsplan 2019, hvis der ikke kan indgås frivillig aftale med berørte grundejere.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Tillæg nr. 17 til Spildevandsplan 2019 danner grundlag for, at der kan etableres bassiner, pumpestationer og spildevandsledninger i forbindelse med separatkloakering i Frederiks.

For at realisere planlagte spildevandsanlæg er det en forudsætning, at arealer og/eller rettigheder til de anlæg, der er beskrevet i tillægget, kan erhverves.

Som udgangspunkt ønskes de nødvendige arealer og øvrige rettigheder over fast ejendom erhvervet gennem frivillige aftaler med de berørte grundejere. Det er i den forbindelse en forudsætning for skattefrihed for grundejeren, at aftalen kan indgås på ekspropriationslignende vilkår.

Følgende betingelser for at opnå skattefrihed skal være opfyldt på aftaletidspunktet:

- Der skal være hjemmel til at ekspropriere, hvilket er opfyldt, når spildevandsanlægget er optaget i vedtaget spildevandsplan.
- Det skal kunne forventes, at aftalens indhold vil blive gennemtvunget ved en kommunal ekspropriation, hvis en frivillig aftale ikke indgås.

Udover endelig vedtagelse af Tillæg nr. 17 til Spildevandsplan 2019 vil ovenstående være opfyldt, såfremt byrådet træffer en principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlægsprojekter vedtaget i tillæggene.

Det drejer sig blandt andet om følgende:

- etablering af spildevandsledninger,
- etablering af pumpestationer,
- etablering af bassiner.

Anlægsprojekter og berørte arealer fremgår af vedtagne tillæg.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 5: Status for helhedsplanen for vandhåndteringen i Gudenåen (orienteringssag)

20/5238

Resume

Der gives en status for arbejdet med helhedsplanen.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 25-02-2021

Klima- og Miljøudvalget tog orienteringen til efterretning

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet besluttede i april 2020 ([link til sag nr. 6 på byrådets møde den 22. april 2020](#)) at godkende udarbejdelse af en helhedsplan for håndtering af vandet i Gudenåen.

I oktober 2020 ([link til sag nr. 12 på Klima- og Miljøudvalgets møde den 29. oktober 2020](#)) blev Klima og Miljøudvalget orienteret om status for arbejdet.

Inddragelse og høring

Der er afholdt fire digitale workshops. Hver workshop var geografisk afgrænset til en strækning af åen. Bilag 1 viser udstrækningen af Gudenåens opland med åens forløb.

I workshopsene var natur- og miljøinteresser, landbrugs-, skovbrugs- og andre lodsejer-interesser, rekreative interesser og turismeinteresser repræsenteret. Derudover deltog repræsentanter for museer, stemmeværker/sluser og vandforsyningsselskaber samt medlemmer af følgegruppen og kommunale embedsfolk.

Formålet med de afholdte workshops var at få indsigt i lokale aktørers perspektiver.

Der blev sendt 185 invitationer ud, som resulterede i deltagelse af 107 unikke deltagere i de fire workshops samlet set. Deltagerantallet for hver workshop lå mellem 30 og 45.

Beskrivelse

Fokus i arbejdet med helhedsplanen er særligt på løsninger og virkemidler. Dette er sket igennem følgende aktiviteter:

- Interviews med en lang række aktører omkring Gudenåen.
- Afholdelse af 4 lokale workshops for hver af de 4 delstrækninger.
- Opgørelse over berørte bygninger og arealer.
- En værdikortlægning under udarbejdelse.

Der analyseres desuden på 4 overordnede potentielle virkemidler:

- Gennemstrømning
- Tilbageholdelse
- Afværge
- Give plads til vandet

Der er ikke identificeret enkeltstående virkemidler, der alene kan håndtere de vandmængder, som er i spil, når der sker oversvømmelser. Der analyseres derfor på potentialer ved kombination af flere virkemidler, ligesom der ses nærmere på potentielle virkemidler i de enkelte delstrækninger og kommuner.

Tinnet til Klostermølle

Her er der særligt fokus på at se på potentialer for tilbageholdelse af vand, ligesom potentialet for at skabe større gennemstrømning er undersøgt.

Klostermølle til Slusen i Silkeborg

Her er der set på søernes potentiale for at kunne magasinere mere vand ved en ændret stemmeværksdrift.

Der er også set på kapaciteten ved slusen i Silkeborg og dens betydning ved ekstremhændelsen i vinteren 2020.

Slusen i Silkeborg til Tangeværket

Her er der set på potentialet for en sluse/pumpe ved Viborgbroen til sikring af den indre del af Silkeborg Langsø. Der er screenet for digeløsninger fra slusen og ned til Resenbro, og opstuvningseffekten fra tagrørsbevoksningerne ved Ringvejsbroen er vurderet. Herudover er der screenet for, hvilke indsatser der skal gennemføres for at få sommervandstanden tilbage til det niveau, den var før vandremuslingens indtog. Det er sket gennem analyser af effekten af grødeskæring, uddybning og tilbageholdelse af vand.

Tangeværket til Randers fjord

Her er der set på potentialet for at bruge Tange Sø som klimabassin, og effekten ved et nyt omløbsstryg/faunapassage rundt om Tangeværket er vurderet. Herudover ses på potentialet ved profiludvidelse af Gudenåen på strækningen. Tidligere analyser af effekten på vandstanden fra grødeøerne ved motorvejsbroen i Randers kommune og aflejringer af sediment inddrages også. Ligeledes bliver de igangværende arbejder med lokale foranstaltninger ved Bjerringbro og Randers By også inkluderet.

I bilag 2 er givet en mere detaljeret beskrivelse af arbejdet.

Gudenåkomiteen

Gudenåkomiteén har som faglig og politisk arbejdsgruppe på møde den 13. november 2021 besluttet, at der skal inviteres yderligere tre organisationer til at deltage i følgegruppen:

- Naturstyrelsen
- Dansk Skovforening
- Slots- og Kulturarvsstyrelsen

Gudenåkomiteéns aktiviteter i arbejdet med helhedsplanen for 2021:

- Fredag den 26. februar 2021: Møde mellem Gudenåkomiteén og følgegruppen.
- Fredag den 26. marts 2021: TEMAmøde omkring helhedsplanen, hvor der inviteres bredt ind, herunder også politiske fagudvalg og borgermestre i de 7 Gudenåkommuner (Mødet skulle oprindeligt have været afviklet den 13. november 2020 men blev udskudt grundet Coronasituationen).
- Fredag den 7. maj 2021: Ordinært Gudenåkomitémøde med drøftelse af forslag til helhedsplan til videre indstilling og behandling i de 7 Gudenåkommuner.
- Fredag den 29. oktober 2021: Ordinært Gudenåkomitémøde.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Arbejdet med helhedsplanen forventes afsluttet med forelæggelse for borgmestrene juni 2021.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigtskort

Notat. Beskrivelse af arbejdet med helhedsplan for Gudenåen

Punkt 6: Endelig vedtagelse af vandløbsregulativ for afløb fra Søndre Mose

19/49808

Resume

På Klima- og Miljøudvalgsmødet den 26. marts 2020 ([link til sag nr. 4 på Klima- og Miljøudvalgets møde den 26. marts 2020](#)) blev det besluttet at offentliggøre et forslag til nyt vandløbsregulativ for afløb fra Søndre Mose. De 8 ugers høring er nu udløbet, og det skal besluttes, om det tilrettede regulativ kan vedtages endeligt.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at Klima- og Miljøudvalget godkender det nye regulativ for afløb fra Søndre Mose,
2. at bilag 2 ”Notat om indsigelser til regulativudkast” sendes som høringssvar til dem, der har sendt høringssvar.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 25-02-2021

Indstillingen blev godkendt.

Sagsfremstilling

Historik

Den 26. januar 2017 ([link til sag nr. 8 i Klima- og Miljøudvalget den 26. januar 2017](#)) besluttede Klima- og Miljøudvalget at godkende skabelon til nye vandløbsregulativer.

Den 1. marts 2018 ([link til sag nr. 7 i Klima- og Miljøudvalget den 1. marts 2018](#)) ønskede Klima- og Miljøudvalget i anlægsbevillingssagen om regulativerne, at tidsplanen for regulativarbejdet skulle justeres i forhold til igangværende arbejde omkring ny lovgivning, således at regulativerne kom til at afspejle evt. ny lovgivning.

Den 1. november 2018 ([link til sag nr. 4 i Klima- og Miljøudvalget den 1. november 2018](#)) besluttede Klima- og Miljøudvalget at genoptage regulativrevisionen for de mindre vandløb.

Den 26. marts 2020 ([link til sag nr. 4 i Klima- og Miljøudvalget den 26. marts 2020](#)) besluttede Klima- og Miljøudvalget at sende udkast til nyt vandløbsregulativ for afløb fra Søndre Mose i høring.

Inddragelse og høring

Der er i høringsfasen modtaget bemærkninger fra den lokale afdeling (Viborg) af Danmarks Naturfredningsforening (bilag 1). Foreningen bemærker:

- At grødeskæringen bør begrænses til 1 gang årligt, og at det tilføjes, at grødeskæring kan udelades, hvis det vurderes unødvendigt.
- Derudover er der forslag til tekstopbygning i webudgaven.

Beskrivelse

Forvaltningens bemærkninger

Forvaltningen har udarbejdet et notat (bilag 2), der vurderer bemærkningerne fra Danmarks Naturfredningsforening Viborg.

Afløb fra Søndre Mose er ikke beskyttet af naturbeskyttelsesloven, og det er ikke målsat i vandområdeplanerne. Derfor vægter de afvandingmæssige hensyn højest.

Forvaltningen har forslået 3 årlige grødeskæringer, fordi der i Søndre Mose samt afløbet derfra er en kraftig grødevækst af tornfrøet hornblad. Det medfører, at vandløbet til tider lukker fuldstændigt til. For at undgå opstuvningen i Søndre Mose ønsker forvaltningen at fastholde de 3 årlige grødeskæringer.

Der er foretaget rettelse i teksten, så det giver mening både på webdelen og i en printet pdf-udgave af regulativet.

Bortset fra dette har bemærkningerne ikke givet anledning til rettelser i regulativet (bilag 4).

Miljøvurdering

Forvaltningen har gennemført en screening af regulativet for, om der skal udarbejdes en miljøvurdering efter lov om miljøvurdering af planer og programmer. Screeningen konkluderer, at der ikke er væsentlige negative indvirkninger på miljøet forbundet med gennemførelse af regulativet, og at der derfor ikke skal udarbejdes en miljøvurdering. Udkast til afgørelsen er vedlagt som bilag 3.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Der er 4 ugers klagefrist for regulativet. Såfremt klagefristen forløber uden klager, kan det nye regulativ træde i kraft til grødeskæringsæsonen 2021.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Indsigelse fra Danmarks Naturfredningsforening

Notat vedr. indsigelse til regulativforslag

Udkast til screeningafgørelse for miljøvurdering

Afløb Søndre Mose - endeligt regulativ inkl bilag

Punkt 7: Indsats for biodiversitet i Nørreådal

20/5916

Resume

I forbindelse med det igangværende projekt Multifunktionel Jordfordeling (MUFJO) i Nørreådal er der opstået mulighed for, at Viborg Kommune kan indgå med henblik på at beskytte og bevare biodiversitet, herunder de sjældne og truede planter gul stenbræk og blank sejlmos. Udvalget skal tage stilling til Viborg Kommunes medvirken.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at Klima- og Miljøudvalget beslutter, at der arbejdes videre med muligheden for erhvervelse af arealer i Nørreådal for at beskytte og bevare biodiversiteten, herunder de sjældne og truede planter gul stenbræk og blank sejlmos.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 25-02-2021

Indstillingen blev godkendt

Sagsfremstilling

Historik

Ved Klima- og Miljøudvalgets møde den 26. marts 2020 ([link til sag nr.11 på Klima- og Miljøudvalgets møde den 26. marts 2020](#)) og byrådets møde den 22. april 2020 ([link til sag nr. 4 på byrådets møde den 24. april 2020](#)) blev det besluttet at godkende de udarbejdede forslag til anvendelse af pulje til initiativer, der sikrer bier, bestøvning og biodiversitet i 2020, heriblandt udarbejde en fokusplan for gul stenbræk og blank sejlmos i Nørreådal ved Mollerup.

Klima- og Miljøudvalget er orienteret om status for EU LIFE IP-projektet Landmanden som Naturforvalter på møde 26 november 2020 ([link til sag nr. 12 på Klima- og Miljøudvalget den 26. november 2020](#)). LIFE IP-projektet bidrager økonomisk til f.eks. komplementære projekter som Landskabsstrategi for Nørreådal samt et område, hvor der er ansøgt om multifunktionel jordfordeling.

Klima- og miljøudvalget er orienteret om status på multifunktionel jordfordeling i status for Landskabsstrategi for Nørreådal ([link til sag nr. 13 på Klima- og Miljøudvalgets møde den 26. november 2020](#)).

Inddragelse og høring
Intet.

Beskrivelse

Baggrund

Gul stenbræk og blank sejlmos er sjældne og truede i Danmark, og gul stenbræk findes kun på 10 lokaliteter i Danmark. De er begge arter, som er højt prioriteret og beskyttet på nationalt, såvel som på EU-niveau. Arterne er udpeget som nationale ansvarsarter, hvor Danmark har en særlig forpligtelse til at sikre eller forbedre den enkelte arts udbredelse og talrighed.

I Nørreådal ved Mollerup (bilag 1) findes et af de fineste naturområder i Viborg Kommune, og området har også høj værdi målt på nationalt niveau. Dette skyldes store områder med kildevæld og rigkær, ligesom området rummer en lang række plantearter, som er sjældne i Danmark, heriblandt gul stenbræk og blank sejlmos.

Området er også særligt på grund af sin størrelse og sin store variation i naturtyper, fra højtliggende tør natur til lavtliggende våd natur – en sjældenhed i landskabet i dag. Denne variation og sammenhæng sikrer optimale forhold for at bevare en høj biodiversitet, hvis indsatsen på arealerne tilpasses derefter.

Forvaltningen har fået udarbejdet en plan for at understøtte pleje og beskyttelse af området, med særligt fokus på gul stenbræk og blank sejlmos (bilag 2). I den forbindelse har dialogen med lodsejerne vist, at der kan være potentielle konflikter mellem jagt og pleje i form af græsning. Lodsejerne er bekymrede for, om græssende dyr vil fortrænge vildtet.

Muligheder for jordfordeling og opkøb

I området omkring Ørum er jordejere generelt positive i forhold til at indgå i en jordfordeling. Derfor har Viborg Kommune sammen med Naturstyrelsen søgt om og fået ja til at være med i en forsøgsordning omkring Multifunktionel jordfordeling (MUFJO). I MUFJO indgår flere projekter, der finansieres af eksterne midler, heriblandt Natura 2000-indsats: Pleje af sårbare naturtyper og arter. Denne indsats gennemføres med midler fra LIFE IP-projektet.

Det aktuelle areal ved Mollerup indgår i jordfordelingen. I forbindelse med forundersøgelse til multifunktionel jordfordeling har jordfordeler fra Landbrugsstyrelsen været i kontakt med lodsejerne, hvor de har givet udtryk for villighed til at indgå i jordfordeling.

Forvaltningens bemærkninger

Viborg Kommune ejer en matrikel på ca. 3,5 ha i Nørreådalens indenfor det område, der indgår i jordfordelingen.

Viborg Kommune kan indgå i jordfordelingen ved at sælge denne matrikel og, hvis der bliver mulighed for det, erhverve de to matrikler, der rummer de værdifulde naturområder. De to matrikler, der foreslås opkøbt, udgør ca. 15,5 ha.

De to matrikler indeholder hver især en lille gruppe af gul stenbræk. Begge områder, der rummer gul stenbræk, er i dag under tilgroning, hvorfor det ville give arten bedre mulighed for overlevelse, hvis de bliver afgræsset sammen.

Arealerne ligger højt i landskabet med god udsigt over Nørreådalens og det forventede lavbundsprojekt Kvorning. Der er gode tilkørselsforhold, og ved en eventuel erhvervelse af arealerne er der også mulighed for at lave en mindre holdeplads. Forvaltningen vurderer bl.a. derfor, at området er velegnet som rekreativt udflugtsmål med et godt formidlingspotentiale, herunder også muligheder for at formidle Viborg Kommunes indsats for at sikre biodiversitet og levesteder for bl.a. gul stenbræk.

Økonomi og finansiering

Den endelige prissætning på relevante arealer kendes ikke for nuværende.

Omkostninger i forbindelse med eventuel overtagelse af arealer forventes, afhængigt af beløbets størrelse, at kunne finansieres af enten relevante driftskonti eller via anlægskontoen "Udtagning af lavbundsarealer og naturgenopretning bl.a. i Nørreådalens".

Hvis der bliver mulighed for at overtage arealerne, forelægges udvalget et egentligt beslutningsoplæg.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Projektperioden for jordfordeling er fra november 2020 til november 2022. Herefter gives yderligere to år til at få gennemført de projekter, der er meldt ind i forbindelse med ansøgningen.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Omkostninger til pleje af arealerne vil kunne afholdes indenfor rammerne af driftskontoen til drift og pleje af Viborg Kommunes skov- og naturarealer.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Kortoversigt

Fokusplan Nørre Ådal

Punkt 8: Moms på dagrenovation (orienteringssag)

21/5225

Resume

Landsskatteretten har truffet afgørelse om, at kommuner ikke skal opkræve og afregne moms ved levering af renovationsydelser til private og grundejerforeninger. Skatteforvaltningen har valgt ikke at påklage afgørelsen.

Endelig afklaring af afgørelsens konsekvenser for affaldsområdet i Viborg Kommune afventer et styringssignal fra Skatteforvaltningen og en udmelding fra Social- og Indenrigsministeriet.

Et eventuelt tilgodehavende hos Skat vil blive medregnet i fremtidige takster på affaldsområdet.

I regi af Dansk Affaldsforening er der oprettet en arbejdsgruppe, som vejleder medlemskredsen i, hvordan vi bedst håndterer Landsskatterettens afgørelse og følgerne heraf.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 25-02-2021

Klima- og Miljøudvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Historik

Forvaltningen har mundtligt orienteret om Landsskatterettens afgørelse på møde i Klima- og Miljøudvalget den 7. januar 2021 ([link til sag nr. 21 på Klima- og Miljøudvalgets møde den 7. januar 2021](#)).

Klima- og Miljøudvalget har til udvalgmøde den 28. januar efterspurgt en redegørelse for afgørelsens konsekvenser for affaldsområdet i Viborg Kommune.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

En uanvungen kommune har anmodet Skatteforvaltningen om bindende svar på, om kommuner skal opkræve og afregne moms ved levering af renovationsydelser til private og grundejerforeninger. Skatterådet har i 2015 svaret, at kommunen skal opkræve og afregne moms på disse ydelser. Landsskatteretten har ved afgørelse den 21. oktober 2020 ændret svaret, idet Landsskatteretten finder, at kommunen ikke skal opkræve og afregne moms ved levering af renovationsydelser til private og grundejerforeninger.

Landsskatteretten henviser til, at kommunen er et offentligretligt organ, at den udøvede virksomhed sker i egenskab af offentlig myndighed, og at fritagelsen for afgiftspligten ikke vil kunne medføre en konkurrenceforvridning af en vis betydning.

Det vides ikke præcist, hvordan Landsskatterettens afgørelse skal fortolkes. Det må forventes, at afgørelsen medfører, at Viborg Kommune heller ikke kan fradrage købsmoms, som er relateret til levering af renovationsydelser til private og grundejerforeninger, ved Skat.

Når både købs- og salgsmoms bortfalder, går dele af regnskabet lige op, da affaldsområdet anvender hvile-i-sig-selv-princippet. Dog er affaldsområdets omkostninger til løn ikke momsbelagte, og disse omkostninger har bidraget til at hæve salgsprisen i forhold til købsprisen hos leverandøren. Det kan derfor umiddelbart se ud, som om der er et større beløb (momsdifference) i Viborg Kommunes og affaldsområdets favør. Viborg kommune har investeret i ny affaldsordning i 2018, hvorfor man i dette regnskabsår har haft langt større udgifter end indtægter. Takster har tidligere år været beregnet således, at vi har opsparet til investeringen efter hvile-i-sig-selv-princippet.

Forvaltningen kan ikke for nuværende sætte tal på Landsskatterettens afgørelses konsekvenser for affaldsområdet i Viborg Kommune. Anlægsinvesteringer i de relevante år skal også indgå i beregningen. Har Viborg Kommune således fradraget moms på store anlægsinvesteringer i de relevante år, kan det få betydelige negative konsekvenser for det endelige regnestykke.

Afgørelsen siger ikke, at eventuelle momstilgodehavender skal tilbagebetales til borgerne, men de skal tilbage til affaldsområdet, og på den måde vil de også påvirke fremtidens takster.

Forvaltningen afventer aktuelt et styringssignal fra Skatteforvaltningen og klare udmeldinger fra Social- og Indenrigsministeriet. Klima- og Miljøudvalget vil løbende blive underrettet.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet (endnu ukendte).

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 9: Orientering om Viborg Kommunes forpligtigelser på tidligere deponier

20/42484

Resume

Klima- og Miljøudvalget har efterspurgt en orientering om forpligtigelser, som Viborg Kommune har på nedlukkede deponier i kommunen, herunder en orientering om finansieringen af disse forpligtigelser.

Energistyrelsen har i 2015 fastslået, at alle forpligtigelser knyttet til nedlukning og efterbehandling af deponier skal finansieres via taksterne på affaldsområdet (bilag 1).

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 25-02-2021

Klima- og Miljøudvalget tog orienteringen til efterretning. Der udarbejdes redegørelse for juridisk grundlag og finansiering.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Ved godkendelse af deponier stilles der efter nugældende lovgivning krav om sikkerhedsstillelse for de samlede forventede udgifter til opfyldelse af godkendelsens vilkår om nedlukning og efterbehandling.

Viborg Kommune ejer to deponier, som er lukket for modtagelse af affald. Det drejer sig om anlægget på Kirkebækvej 136 samt Fårup Fyldplads. Viborg Kommune er ansvarlige for nedlukning og efterbehandling af begge deponier.

På Kirkebækvej 136 skal der efter lukning for modtagelse af affald i 2009 foretages efterbehandling. Efterbehandlingen omfatter blandt andet overvågning af perkolat og grundvand, afledning af perkolat til renseanlæg samt gasindvinding fra deponeringsanlægget. Derudover er der krav om vedligeholdelse af slutafdækning samt årlig afrapportering af miljødata for anlægget.

Fårup Fyldplads består primært af en gammel losseplads (østlig del), etableret ca. 1970, og en fyldplads (sydvestlig del). Der er deponeret meget forskelligt affald på lossepladsdelen. Der afledes fortsat perkolat fra lossepladsen til renseanlæg.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Viborg Kommune har på de to nedlukkede anlæg udgifter til blandt andet monitoring og afrapportering, afledning af perkolat, drift og vedligehold af perkolatsystem, miljøtilsyn samt bekæmpelse af bjørneklo.

Til nedlukning og efterbehandling af deponiet på Kirkebækvej 136 var der hensat midler. Disse midler var imidlertid opbrugt allerede i 2011.

Revas har på budget 2021 ekstraordinært afsat 710.000 kr. til reovering af perkolatsystemet på Kirkebækvej.

Til nedlukning af deponiet på Fårup Fyldplads var der ikke hensat midler.

Revas har i budgetåret 2021 ekstraordinært afsat 250.000 kr. til afklaring af indsatsbehovet for Fårup Fyldplads.

De samlede udgifter til nedlukning og efterbehandling af de to deponier beløb sig i 2019 til:

Kirkebækvej 136 kr. 1.381.300

Fårup Fyldplads kr. 462.200

Juridiske og planmæssige forhold

Forpligtelserne er reguleret i Miljøbeskyttelsesloven, Deponeringsbekendtgørelsen og miljøgodkendelsen til anlægget på Kirkebækvej.

Alle forpligtelser knyttet til nedlukning og efterbehandling af deponier skal finansieres via taksterne på affaldsområdet.

Bilag

Brev til BDO fra Energistyrelsen om efterbehandling af lukkede deponier (2015)

Punkt 10: Viborg Kommunes deltagelse i EU-projektansøgningen Beyond Waste (Det affaldsfri samfund)

21/3462

Resume

Region Midtjylland har opfordret Viborg Kommune til at indgå som partner i EU-projektansøgningen Beyond Waste. Partnerskabet omfatter bl.a. også Region Hovedstaden, Miljøstyrelsen og en lang række kommuner og affaldsselskaber. Projektets hovedformål er at fremme genbrug, genanvendelse og cirkulær økonomi med udgangspunkt i national og kommunal affaldsplanlægning.

Klima- og Miljøudvalget skal tage stilling til Viborg Kommunes deltagelse som partner i projektansøgningen.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at Viborg Kommune indgår som partner i den fælles regionale EU-projektansøgning Beyond Waste.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 25-02-2021

Indstillingen blev godkendt. Udvalget ønsker årlig afrapportering.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Omstillingen til cirkulær økonomi er en central del af den grønne omstilling. Klodens ressourcer er under pres, og der er et tiltagende behov for at minimere affaldsproduktion og samtidig sikre, at det affald, som produceres, bliver recirkuleret.

Europa-Kommissionen vedtog allerede i 2015 en handlingsplan, der skulle hjælpe med at sætte skub i EU's omstilling til en cirkulær økonomi, støtte bæredygtig økonomisk vækst og skabe nye job. Finansielt støtter EU medlemslandenes omstilling til en cirkulær økonomi via bl.a. LIFE-programmet.

Partnerskabet bag Beyond Waste søger EU's LIFE-program om ca. 83 mio. kr. til et projekt med en samlet økonomi på ca. 138 mio. kr. (60 % finansiering fra EU).

Projektet Beyond Waste omfatter 16 delprojekter. Viborg Kommune vil som partner konkret skulle deltage i et delprojekt, hvor værdikæden for plastik kortlægges, og muligheder for lokal og regional håndtering af plast fra affald til ny ressource undersøges. Den økonomiske ramme for dette delprojekt er ca. 5,6 mio. kr. Udover deltagelse i delprojektet vil Viborg Kommune kunne drage stor nytte af netværkssamarbejde og videndeling med en bred vifte af eksperter i cirkulær økonomi fra både private virksomheder og offentlige myndigheder.

Viborg Kommunes økonomiske bidrag til projektet vil alene blive i form af deltagende medarbejderes egne timer. I projektets første fase (2022-2024) skal afsættes ca. 400 medarbejdertimer svarende til ca. 160.000 kr., som leveres af relevante ledere og medarbejdere fra miljøafdelingen og Revas.

Projektet Beyond Waste strækker sig over otte år (2022-2029). Indsatsen i fase 2 (2025-2027) og fase 3 (2028-2029) defineres i takt med, at fase 1 forventeligt gør os klogere på indsatsbehovet. Viborg Kommune forpligter sig kun til at bidrage med 50 medarbejdertimer i hhv. fase 2 og fase 3 for nuværende.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Projektansøgningen skal afleveres den 25. marts 2021. Under forudsætning af EU-kommissionens accept af ansøgningen er projektperioden 2022-2029.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Concept Note (Overordnet projektbeskrivelse) godkendt af EU-kommissionen (på engelsk)

Delprojekt. Decentralt, omkostningseffektivt system til indsamling, sortering og afsætning af plast

Punkt 11: Implementering af nye affaldsordninger i Viborg Kommune

21/784

Resume

Staten har med affaldsbekendtgørelsen af 9. december 2020 pålagt landets kommuner at indsamle 10 affaldsfraktioner husstandsnaert allerede pr. 1. juli 2021. Der er bred enighed blandt landets kommuner om, at tidshorizonten er både urealistisk og uhensigtsmæssig.

Forvaltningen vurderer, at Viborg Kommune på linje med bl.a. en række kommuner i Business Region Aarhus skal orientere Miljøstyrelsen om vores realistiske og hensigtsmæssige tidshorizont for implementering af nye affaldsordninger (bilag 1).

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at Klima- og Miljøudvalget godkender vedlagte orienteringsbrev til Miljøstyrelsen om implementering af nye affaldsordninger i Viborg Kommune.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 25-02-2021

Indstillingen blev godkendt

Sagsfremstilling

Historik

Forvaltningen orienterede Klima- og Miljøudvalget om Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi i august 2020 ([link til sag nr. 15 i Klima- og Miljøudvalget den 13. august 2020v](#)).

Klima- og Miljøudvalget havde på mødet den 29. oktober 2020 en temadrøftelse om retning for sammensætning af ny affaldssortering ved husstande i Viborg Kommune med gennemgang af konkrete forslag hertil ([link til sag nr. 15 i Klima- og Miljøudvalget den 29. oktober 2020](#)).

Klima- og Miljøudvalget havde på mødet den 28. januar 2021 en temadrøftelse om indsamling af husholdningsaffald i 10 fraktioner i Viborg Kommune ([link til sag nr. 6 i Klima- og Miljøudvalget den 28. januar 2021](#)).

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Et bredt politisk flertal i Folketinget indgik den 16. juni 2020 aftalen Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi. Aftalen betyder bl.a., at kommunerne pålægges at indsamle 10 affaldsfraktioner husstandsnaert allerede pr. 1. juli 2021. De 10 fraktioner er mad-, papir-, pap-, metal-, glas-, plast-, tekstilaffald samt drikke- og fødevarerkartoner, restaffald og farligt affald. For tekstilaffald gælder kravet dog først fra 1. juli 2022.

Den nye affaldsbekendtgørelse af 9. december 2020 giver mulighed for at opnå dispensation til udsættelse af husstandsnaert indsamling af 10 fraktioner, dog maksimalt til udgangen af 2022.

Forvaltningen forventer, at vi i Viborg Kommune vil udbyde både indsamling, beholderkøb og behandling af indsamlede genanvendelige materialer i løbet af 2021. Af hensyn til gældende kontrakter, forventet leveringstid på materiel og gennemførelse af offentlig høring vil nye ordninger imidlertid først kunne igangsættes i løbet af 2023.

Viborg Kommune er bundet af kontrakter med indsamlingsentreprenører og aftaler om afsætning, som ikke er opsigelige i kontraktperioden. Det er en udtrykkelig præmis i den statslige klimaplan, at eksisterende aftaler kan udløbe. Med det udgangspunkt er det forvaltningens vurdering, at Viborg Kommune ikke bør opsiges indsamlings- og afsætningskontrakter i utide, da det vil påføre borgerne en urimelig omkostning. Det vil tilmed medføre store ekstraomkostninger, hvis et udbud

af indsamling ikke gennemføres som et nyt og samlet udbud, som omhandler både de fraktioner, vi indsamler i dag, og de nye fraktioner, vi skal indsamle fremover.

Der er i affaldsbekendtgørelsen åbnet for en række midlertidige ordninger, der kan implementeres, indtil en ny samlet ordning kan træde i kraft. Forvaltningen vurderer ikke, at det er hensigtsmæssigt at implementere sådanne ordninger i Viborg Kommune. Baggrunden herfor er tre afgørende forhold. For det første er det omkostningskrævende, da der skal indkøbes og udbringes beholdere til borgerne for en ordning, som kun vil løbe i maksimalt 2 år. For det andet vil miljøeffekten af en sådan ordning være minimal. For det tredje vil så hyppige skift i måden at sortere affald på være særdeles u hensigtsmæssigt i forhold til at skabe mening og opbakning blandt vores borgere. Det kan forventes at føre til modstand og dårligere sortering i det lange løb.

Det er forvaltningens vurdering, at den samlede planlægningsproces, der er nødvendig for at finde gode, holdbare løsninger som grundlag for at udrulle et nyt affaldssystem til borgerne, tager mindst 2 år. Vi stiler mod at planlægge og udrulle nye ordninger så hurtigt som muligt.

Forvaltningen vurderer, at vi allerede nu bør orientere Miljøstyrelsen om, at vi ikke anser det for realistisk at implementere nye affaldsordninger tidligere end i 2023.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Orientering til Miljøstyrelsen om implementering af nye affaldsordninger i Viborg Kommune

Punkt 12: Temadrøftelse om ny affaldshåndteringsplan for Viborg Kommune 2021-2026

19/3214

Resume

I forbindelse med opstart for udarbejdelsen af en ny affaldshåndteringsplan for Viborg Kommune, gældende for perioden 2021 til 2026, gennemføres nu en temadrøftelse.

Forvaltningen vil på mødet præsentere et oplæg til drøftelse med idékatalog og forventede målsætninger på affaldsområdet for planperioden. Oplægget vil indeholde konkrete forslag og overvejelser for det videre forløb.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget drøfter forvaltningens oplæg.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 25-02-2021

Klima- og Miljøudvalget drøftede forvaltningens oplæg

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Med baggrund i offentliggørelsen af en ny lovgivning på affaldsområdet i december 2020 (Bekendtgørelse om affald (BEK nr 2159 09/12/20) og Bekendtgørelse om affaldsregulativer, -gebyrer og -aktører mv. (BEK nr 2097 14/12/20)) igangsættes nu en proces for udarbejdelse af en ny affaldshåndteringsplan for Viborg Kommune, gældende for perioden 2021 til 2026.

Affaldshåndteringsplanen for Viborg Kommune vil også tage afsæt i den nationale affaldsplan ”Handlingsplan for cirkulær økonomi” der udkom i december 2020 i høring, med høringsfrist den 9. februar 2021.

Forvaltningen vil på mødet præsentere et oplæg til drøftelse med følgende indhold:

1. Rammesætning og formalia for de kommunale affaldshåndteringsplaner
2. Nationale målsætninger for affaldsområdet
3. Kortlægning af affaldsområdet i Viborg Kommune
4. Idékatalog for målsætninger og indsatser i Viborg Kommune
5. Tidsplan og overvejelser om det videre forløb
6. Drøftelse, spørgsmål og evt.

Temadrøftelsen danner grundlag og retning for forvaltningens videre arbejde med udarbejdelsen af en affaldshåndteringsplan for Viborg Kommune 2021-2026.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 13: Budgetlægning for 2022 og overslagsårene 2023-25

20/46506

Resume

Med udgangspunkt i en orientering om den fælles proces og spilleregler for årets budgetlægning tilrettelægger udvalget sin egen budgetproces. Herunder lægges der op til en indledende drøftelse af, om der er særlige temaer, som skal indgå og belyses nærmere i årets budgetlægning.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at orientering om den fælles proces og spilleregler for budgetlægningen tages til efterretning,
2. at det drøftes, om der er budgetudfordringer, som skal præsenteres for byrådet på plankonferencen,
3. at det drøftes, om der er særlige temaer eller anlægsønsker, som skal indgå i udvalgets budgetlægning, og
4. at procesplanen for udvalgets egen budgetproces vedtages.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 25-02-2021

Klima- og Miljøudvalget tog orientering om den fælles proces og spilleregler for budgetlægningen til efterretning og drøftede budgetudfordringer og anlægsønsker.

Udvalget godkendte endvidere procesplanen for udvalgets egen budgetproces

Sagsfremstilling

Historik

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog på mødet den 20. januar 2021 spilleregler, procesplan og principper for årets budgetlægning ([link til sag nr. 1 i Økonomi- og Erhvervsudvalget 20. januar 2021](#)).

Inddragelse og høring

Hoved-MED har drøftet årets budgetlægning på mødet den 8. januar 2021.

Beskrivelse

Spilleregler for budgetlægningen

Udvalgene udarbejder budgetforslag inden for de udmeldte rammer, der er beregnet ud fra de principper, som er godkendt af Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Demografi på ældre-, dagtilbuds- og skoleområdet er udpeget som en særlig budgetudfordring, som byrådet skal finde finansiering til i budgetlægningen. Øvrige budgetudfordringer skal det enkelte fagudvalg selv finansiere inden for eget budget.

Hvis et udvalg har budgetudfordringer, som udvalget ikke selv kan finde finansiering til, skal budgetudfordringerne præsenteres for byrådet på plankonferencen den 8.-9. april 2021. Økonomi- og Erhvervsudvalget tager den 16. juni 2021 stilling til hvilke eventuelle budgetudfordringer, der skal findes finansiering til i budgetlægningen.

Der skal i budget 2022 findes reduktionsforslag for samlet 20 mio. kr. (den halve procent af serviceudgifterne) som vedtaget i budget 2021-2024. Arbejdet med reduktioner er opdelt i 2 faser. I første fase afsøges muligheder for reduktioner på Økonomi- og Erhvervsudvalgets område samt tværgående reduktioner. Økonomi- og Erhvervsudvalget vil den 10. marts 2021 tage stilling til rest-reduktionsbeløb, der videresendes til behandling i fagudvalgene, som dermed får ansvaret for at finde de nødvendige reduktioner. Dette er anden fase.

Spilleregler for anlægsbudgettet

Spillereglerne for anlægsbudgettet er ændret. Udvalgene kan fremsætte nye anlægsønsker uden finansiering.

Udgangspunktet for budgetlægning på anlæg er anlægsbasisbudgettet. Anlægsbasisbudgettet er overslagsårene 2022-2024 i budget 2021-2024 vedtaget af byrådet i oktober 2020 ([link til sag nr. 21 på byrådets møde den 7. oktober 2020](#)). Anlægsbasisbudgettet indeholder tekniske ændringer, som forvaltningen har indarbejdet, primært pga. tidsmæssig fremrykning eller forsinkelse af anlægsprojekter.

Særlige temaer/anlægsønsker i budgetlægningen

Det drøftes, om der er særlige temaer, som udvalget ønsker belyst og drøftet i løbet af budgetlægningen. Særlige temaer kan være økonomiske udfordringer og anlægsønsker.

Budgetprocessen

Udvalgets budgetlægningsproces følger den fælles procesplan, som Økonomi- og Erhvervsudvalget godkendte på mødet den 20. januar 2021 ([link til sag nr. 1 i Økonomi- og Erhvervsudvalget 20. januar 2021](#)). Efter procesplanen skal fagudvalgene færdiggøre deres drifts- og anlægsbudgetter i juni.

Udvalgene tilrettelægger selv inden for denne tidsramme, hvornår de vil drøfte de forskellige temaer i budgetlægningen. Det planlægges også, hvordan MED-system og relevante interessenter skal inddrages i en dialog om budgetforslaget.

På baggrund af den fælles procesplan er der udarbejdet en mere detaljeret procesplan for Klima- og Miljøudvalget. Procesplanen kan ses som bilag 1.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Politisk procesplan for budget 2022-25 Klima- og Miljøudvalget

Punkt 14: Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2021

20/20335

Resume

I henhold til de af byrådet vedtagne retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd - herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste – skal byrådet og udvalgene godkende aktiviteter, inden disse kan danne grundlag for udbetalinger. En opdateret mødeliste bliver derfor forelagt udvalget på alle møder.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår,

1. at Klima- og Miljøudvalget tager stilling til mødelisten.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 25-02-2021

Klima- og Miljøudvalget godkendte mødelisten. Temamøde 1. marts flyttes til april.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet vedtog på sit møde den 17. december 2014 ([link til sag nr. 6 i byrådet 17. december 2014](#)) et samlet sæt retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd, herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Mødelisten (bilag 1) fungerer som en kombination af et overblik over medlemmernes mødeaktiviteter og et styringsværktøj i forhold til protokollerede beslutninger omkring konkrete aktiviteter i forhold til tabt arbejdsfortjeneste (litra f).

Hvis Klima- og Miljøudvalget godkender den reviderede mødeliste, godkendes dermed også eventuelle aktiviteter i forhold til udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste efter litra f.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

For konkrete aktiviteter, der hører hjemme under Styrelseslovens § 16, stk. 1, litra f (Andre hverv efter anmodning fra byrådet eller dets udvalg) forudsætter retningslinjerne, at der tilvejebringes en protokolleret beslutning fra enten byråd eller udvalg som betingelse for, at der lovligt kan udbetales erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Bilag

Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2021

Punkt 15: Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder m.m. siden sidste udvalgmøde, dels om planlagte møder

20/20597

Resume

Intet.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget tager orienteringen og meddelelserne til efterretning.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 25-02-2021

Klima- og Miljøudvalget tog orienteringen og meddelelserne til efterretning.

Udvalget ønsker på kommende møde status på separatkloakering og effekt.

Birthe Harritz spurgte til:

- tomgangsregulativ, forvaltningen undersøger
- affaldsudrulning i midtbyen, midlertidig løsning undersøges

Direktør Hans Jørn Laursen orienterede om forbedringer ved skyttehøjen, Hald Sø

Sagsfremstilling

Orientering fra formanden

-

Orientering fra udvalget

-

Orientering fra direktøren

- Status vedr. affaldssortering (Revas)
- Status vedr. plan for opgravning og bortkørsel af nedgravede mink ved Kølvrå, herunder svar fra ministeren for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri (bilag 1)
- Status på arbejdet vedr. Tange Sø
- Den 16. april 2021 afholder KL den årlige kommunalpolitiske konference TEKNIK & MILJØ '21 som et virtuelt arrangement ([link til program for TEKNIK & MILJØ '21](#))
- Konkurrencen Danmarks VILDESTE kommune
Miljøminister Lea Wermelin har sendt et brev til landets 98 kommuner, hvor hun opfordrer os til at være med i en konkurrence om at blive Danmarks VILDESTE kommune (bilag 2)
- Naturnationalparker
Potentialet for en naturnationalpark i Viborg Kommune vil sammen med mulighederne for etablering af en dyrehave blive omdrejningspunktet i en kommende temadrøftelse i Klima- og Miljøudvalget den 25. marts (bilag 3)
- Invitation til temamøde om helhedsplanen for Gudenåen
Gudenåkomiteén inviterer til temamøde fredag den 26. marts 2021 fra kl. 9-14.30 om helhedsplanen for vandhåndteringen i Gudenåen. På mødet får deltagerne et nærmere indblik i arbejdet med helhedsplanen og de erfaringer og resultater, der er skabt indtil nu (bilag 4).

Bilag

Brev fra minister for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri vedr. plan for opgravning og bortkørsel af nedgravede mink ved Kølvrå

Invitation fra miljøministeren til landets kommuner om deltagelse i konkurrencen Danmarks VILDESTE kommune

Naturnationalparker. Ord og billeder af Rune Engelbreth Larsen

Invitation fra Gudenåkomiteen til TEMAmøde om helhedsplanen i Gudenåen 26. marts 2021

Punkt 16: Underskriftsark

20/47284

Sagsfremstilling

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive elektronisk i Prepare ved at trykke på ”Godkend”.